

SBO
HET SPECTRUM
OPENBARE SCHOOL VOOR SPECIAAL BASISONDERWIJS

SBO HET
SPECTRUM
Speciaal voor jou!

SCHOOLONDERSTEUNINGSPROFIEL

Format SWV PO, juli 2016

A. Contactgegevens school

Naam	SBO Het Spectrum (hoofdvestiging)
Straat + huisnummer	James Wattstraat 10
Postcode en plaats	1097 DM Amsterdam
Brinnummer	20WT
Telefoonnummer (algemeen)	020-4627620
E-mailadres (algemeen)	info@sbospectrum.nl

Naam	SBO Het Spectrum (nevenvestiging)
Straat + huisnummer	Erich Salomonstraat 432
Postcode en plaats	1087 JA Amsterdam
Brinnummer	20WT 01
Telefoonnummer (algemeen)	020-6924658
E-mailadres (algemeen)	info@sbospectrum.nl

B. Onderwijskundig concept van de school

Beschrijving van de specifieke invloed van het onderwijsconcept op de ondersteuningsmogelijkheden, wanneer dit essentieel of onderscheidend is.

NB! Je kunt dit hier beschrijven of je neemt hier een link op naar bv. schoolgids of schoolplan waarin dit staat vermeld.

Het Spectrum is een school voor speciaal basisonderwijs voor leerlingen met een achterstand op didactisch en/of sociaal-emotioneel gebied. Leerlingen worden naar ons doorverwezen als het onderwijs op het reguliere basisonderwijs onvoldoende aansluit bij de onderwijsbehoeften van de leerling.

Op Het Spectrum wordt, net als op het reguliere basisonderwijs, onderwijs gegeven volgens de kerndoelen, maar worden de lessen afgestemd op de onderwijsbehoeften van de leerlingen waarbij het didactisch- en pedagogisch handelen sterk met elkaar is verbonden. Er wordt continu gezocht naar een balans tussen cognitieve, sociaal-emotionele en creatieve ontwikkeling. We richten ons op cognitief gebied met name op de vakgebieden technisch- en begrijpend lezen, taal, spelling en rekenen. Daarnaast speelt het aanleren van praktische vaardigheden bij een deel van de populatie een rol, met name de leerlingen die uitstromen naar het praktijkonderwijs.

Het Spectrum is een lerende school waar veel aandacht is voor de ontwikkeling van handelingsgericht en competentiegericht werken. De school blijft in ontwikkeling waarbij uitgegaan wordt van het individuele kind binnen een groep. Zorg houdt in dat er afstemming plaatsvindt tussen de onderwijsbehoeften van het kind en het onderwijs. Gedifferentieerd werken op didactisch en pedagogisch gebied is hierbij de kern.

De ontwikkeling van de leerlingen wordt bijgehouden in een ontwikkelingsperspectief. Voor alle leerlingen wordt een ontwikkelingsperspectief opgesteld als zij starten op onze school en deze wordt tweemaal per jaar aangepast en bijgesteld. In dit ontwikkelingsperspectief worden de belemmerende en protectieve factoren beschreven, waardoor er een helder beeld ontstaat van de onderwijsbehoeften van een leerling. Aan de hand van deze onderwijsbehoeften en het theoretische leerrendement worden er voor iedere leerling individuele doelen opgesteld die aansluiten bij hun niveau, maar de leerlingen ook uitdagen om er alles uit te halen dat erin zit.

Het Spectrum richt zich naast het bieden van onderwijs, ook op observatie, begeleiding en behandeling. Bij de meeste leerlingen is sprake van divers uiteenlopende problematiek waar verschillende oorzaken aan ten grondslag kunnen liggen. Deze oorzaken kunnen zowel kindkenmerken als omgevingsfactoren zijn. Bij veel leerlingen zijn meerdere ontwikkelingsaspecten (lichamelijke, cognitieve, emotionele en sociale) tegelijkertijd verstoord. Deze ontwikkelingsaspecten beïnvloeden elkaar op de algehele ontwikkeling. Een directe oorzaak-gevolgrelatie is vaak niet te herkennen. De aanpak van deze problemen vereist een longitudinale en cyclische diagnostiek.

C. Waarde en Trots

Beschrijving van datgene rond passend onderwijs waar je als school trots op bent, waar je school door gekenmerkt wordt.

Op Het Spectrum staat de leerling centraal en is er veel aandacht voor het individuele kind. Er wordt les gegeven in kleine groepen van maximaal 15 leerlingen waar veel gedifferentieerd wordt, maar leerlingen ook uitgedaagd worden. Onze school kenmerkt zich in de rust en structuur die in de school heerst en dit zorgt voor een veilig pedagogisch klimaat. Veel van onze leerlingen komen binnen met een aangetast zelfbeeld vanwege negatieve ervaringen op hun vorige school. Deze leerlingen zien wij opbloeien in een klimaat waarin geaccepteerd wordt dat ieder kind een individu is en zijn eigen onderwijsbehoeften heeft.

De leerkrachten op Het Spectrum hebben kennis van en ervaring met leer- en gedragsproblemen. Het overgrote deel van de leerkrachten heeft de opleiding master Special Educational Needs (SEN) afgerond of is bezig met deze opleiding. Naast gespecialiseerde leerkrachten zijn er ook logopedisten en orthopedagogen werkzaam op onze school.

Elke week is de schoolarts aanwezig en een kinderfysiotherapeut aanwezig op school. Naast fysiotherapie wordt erop school MRT gegeven voor leerlingen die motorisch minder vaardig zijn en wordt er na schooltijd een programma aangeboden voor leerlingen met overgewicht.

Naast de zakelijke vakken hechten wij ook waarde aan cultuureducatie. Onze cultuurcoördinator organiseert met regelmaat uitstapjes naar musea en het concertgebouw, maar heeft ook nauwe contacten met organisaties die muziek-, handvaardigheids- en technieklessen op onze school verzorgen.

Een aantal keren per jaar zijn er grote projecten op school waar alle groepen aan meedoen. Deze projecten hebben een gezamenlijke opening en afsluiting met de hele school.

D. Feiten en aantallen

Uitstroom van leerlingen naar SBO/SO

<i>Aantal leerlingen naar</i>	Schooljaar						
	2013/ 2014	2014/2015	2015/2016	2016/2017	2017/2018	2018/2019	2019/2020
<i>SBO</i>	0	1	0				
<i>SO cluster 1</i>	0	0	0				
<i>SO cluster 2</i>	0	0	0				
<i>SO cluster 3</i>	0	0	1				
<i>SO cluster 4</i>	1	2	3				

Uitstroom van leerlingen naar VSO

<i>Aantal leerlingen naar</i>	Schooljaar						
	2013/ 2014	2014/2015	2015/2016	2016/2017	2017/2018	2018/2019	2019/2020
<i>VSO cluster 1</i>	0	0	0				
<i>VSO cluster 2</i>	0	0	0				
<i>VSO cluster 3</i>	3	3	2				
<i>VSO cluster 4</i>	0	0	1				

Extra ondersteuning binnen de basisschool

<i>Aantal</i>	Schooljaar						
	2013/ 2014	2014/2015	2015/2016	2016/2017	2017/2018	2018/2019	2019/2020
<i>lIn met LGF cluster 1</i>	0	0	0				
<i>lIn met LGF cluster 2</i>	0	0	1				
<i>lIn met LGF cluster 3</i>	11	9	8				
<i>lIn met LGF cluster 4</i>	4	2	2				
<i>lIn met individueel arrangement</i>	0	0	4				
<i>groepsarrangementen</i>	0	0	3				
<i>andersoortige inzet arrangement</i>	0	0	0				

E. Basisondersteuning

Recente beoordeling van onze school vanuit de onderwijsinspectie. Niet iedere school is al volgens het nieuwe inspectiekader beoordeeld, daarom zijn er twee manieren van invullen mogelijk, volgens oude of nieuwe inspectiekader.

NB! Je kunt onderstaande (deel)gegevens invullen of je neemt een link op naar de beoordeling van inspectie.

Hoofdvestiging

Beoordeling inspectie *(op basis van het inspectiekader vanaf augustus 2017)*

Algemeen	<p>Op school heerst een prettige positieve sfeer en leraren zijn in hoge mate betrokken bij het wel en wee van leerlingen. Ouders en leerlingen zijn tevreden en leerlingen voelen zich veilig. De lessen lopen ordelijk en gestructureerd en de leraren stemmen hun lessen af op de onderwijsbehoeften van de leerlingen.</p> <p>De ontwikkelingsperspectieven vormen een belangrijke leidraad voor het plannen van het aanbod en de ondersteuning van leerlingen. De ontwikkeling van leerlingen wordt nauwgezet gevolgd en indien nodig vinden er interventies plaats in de vorm van een individueel handelingsplan.</p> <p>De schoolleiding en leraren werken gericht aan de verbetering van het onderwijs.</p>
Ontwikkelpunten	<p>De kwaliteit van de instructie vraagt op schoolniveau nog om verbetering.</p> <p>De kwaliteit van de individuele handelingsplannen is wisselend en vraagt om uitwerking.</p> <p>De planning en evaluatie van de verbeteractiviteiten op schoolniveau kan nog verder worden uitgewerkt.</p>

Indicatoren m.b.t. specifieke leerlingondersteuning

2. Onderwijsproces

2.4 (extra) ondersteuning: leerlingen die dat nodig hebben ontvangen extra ondersteuning en begeleiding	3
2.5 samenwerking: de school werkt samen met relevante partners om het onderwijs voor haar leerlingen vorm te geven	-

3. Schoolklimaat

3.2 ondersteunend en veilig schoolklimaat: de school kent een ondersteunend en stimulerend schoolklimaat.	4
---	---

4. Kwaliteitszorg en ambitie

4.1 doelen, evaluatie en verbetering: het bestuur en zijn scholen hebben vanuit hun maatschappelijke opdracht doelen geformuleerd, evalueren regelmatig en systematisch de realisatie van die doelen en verbeteren op basis daarvan het onderwijs.	3
4.3 verantwoording en dialoog: het bestuur en zijn scholen leggen intern en extern toegankelijk en betrouwbaar verantwoording af over ambities, doelen en resultaten.	3

Datum van vaststellen door inspectie	19-08-2015
---	------------

Nevenvestiging

Beoordeling inspectie *(op basis van het inspectiekader vanaf augustus 2017)*

Algemeen	<p>De school is klein en overzichtelijk en er heerst een prettige, gemoedelijke sfeer. De leraren besteden veel aandacht aan het welbevinden van de leerlingen en ouders en leerlingen zijn heel tevreden over het pedagogisch klimaat en het leren op school.</p> <p>De kwaliteit van de lessen is goed. De leraren volgen de ontwikkeling van hun leerlingen nauwgezet en stemmen hun lessen af op de onderwijsbehoeften van de leerlingen. Verder verlopen de lessen ordelijk en gestructureerd. De leraren slagen erin hun leerlingen actief bij de les te betrekken, mede door de inzet van activerende werkvormen.</p> <p>De ontwikkelingsperspectieven vormen een belangrijke leidraad voor het plannen van het aanbod en de ondersteuning. Indien nodig krijgen leerlingen extra begeleiding op basis van een individueel handelingsplan die gebaseerd is op een degelijke analyse.</p> <p>De schoolleiding en leraren werken gericht aan de verbetering van het onderwijs. Er is de afgelopen jaren ingezet op het versterken van het handelingsgericht werken en het klassenmanagement. Dit is goed zichtbaar in de praktijk.</p>
Ontwikkelpunten	<p>De doorgaande lijn in het aanbod kan op onderdelen nog worden versterkt, met name de sociale competenties en de vakoverstijgende vaardigheden.</p> <p>De kwaliteitszorg kan op onderdelen nog verder worden verdiept, vooral op het vlak van de evaluaties en verantwoording.</p>

Indicatoren m.b.t. specifieke leerlingondersteuning

2. Onderwijsproces

2.4 (extra) ondersteuning: leerlingen die dat nodig hebben ontvangen extra ondersteuning en begeleiding

4

2.5 samenwerking: de school werkt samen met relevante partners om het onderwijs voor haar leerlingen vorm te geven

4

3. Schoolklimaat

3.2 ondersteunend en veilig schoolklimaat: de school kent een ondersteunend en stimulerend schoolklimaat.

4

4. Kwaliteitszorg en ambitie

4.1 doelen, evaluatie en verbetering: het bestuur en zijn scholen hebben vanuit hun maatschappelijke opdracht doelen geformuleerd, evalueren regelmatig en systematisch de realisatie van die doelen en verbeteren op basis daarvan het onderwijs.

3

4.3 verantwoording en dialoog: het bestuur en zijn scholen leggen intern en extern toegankelijk en betrouwbaar verantwoording af over ambities, doelen en resultaten.

3

Datum van vaststellen door inspectie

12-05-2016

Niveau van basisondersteuning (zelfbeoordeling school)

	Mee eens	In ontwikkeling, beginfase	In ontwikkeling, volop mee bezig	Oneens	(Externe) hulp bij nodig	Niet van toepassing	Nemen we mee in schoolplan / jaarplan, in schooljaar...
De school monitort de leer-en sociaal/emotionele ontwikkeling van leerlingen gedurende de gehele schoolse periode.	✓						
De school is in staat om leerlingen met een extra ondersteuningsbehoefte op verschillende leergebieden en de sociaal/emotionele ontwikkeling vroegtijdig te signaleren.	✓						
De school heeft goed bruikbare protocollen op gebied van ernstige leesproblemen/dyslexie, ernstige reken-wiskunde problemen/dyscalculie, medisch handelen en veiligheid. De protocollen worden toegepast.			✓				✓
De school heeft een heldere en adequate ondersteuningsstructuur binnen de school ingericht, herkenbaar voor medewerkers en ouders.	✓						
De school is in staat om handelingsgericht te denken, te handelen, te arrangeren of te verwijzen waarbij het cyclisch proces van haalbare doelen stellen, planmatig uitvoeren en gerichte evalueren centraal staat.			✓				✓
De school is in staat om door vroegtijdig lichte ondersteuning in te zetten, sociaal emotionele problemen van leerlingen klein te houden of zodanig te begeleiden dat zij kunnen (blijven) profiteren van het onderwijsaanbod.	✓						
De school heeft een goede samenwerkingsrelatie met ouders daar waar het leerlingen met een extra onderwijsbehoefte betreft.	✓						
De school heeft een goede samenwerkingsrelatie met de voorschool, gericht op het realiseren van een doorgaande lijn en een warme overdracht van de leerlingen naar de basisschool.						✓	
Bij uitstroom naar VO, tussentijdse uitstroom naar een andere basisschool of SBO/SO is er sprake van zorgvuldige overdracht van de leerling (-gegevens) naar de andere school.	✓						
De school werkt krachtig samen met ketenpartners, zoals jeugdhulpverlening, het S(B)O, de steunpunten voor het arrangeren van extra ondersteuning, de onderwijsadviseurs van het SWV e.a. om leerlingen specifieke ondersteuning te bieden, waardoor zij zich kunnen blijven ontwikkelen.	✓						

F. Extra Ondersteuning

Omstandigheden	Stimulerende factoren	Belemmerende factoren
Gebouw	Beide gebouwen hebben ruime lokalen. De hoofdvestiging beschikt over een computerlokaal met 15 computers en een eigen gymzaal. Ook is er een gemeenschappelijke ruimte voor gezamenlijke vieringen. De nevenvestiging heeft een lift.	De hoofdvestiging is niet rolstoelvriendelijk vanwege de trappen en het ontbreken van een lift. In de nevenvestiging is geen gymzaal, de leerlingen moeten naar de gymzaal lopen. De gemeenschappelijke ruimte en het schoolplein worden gedeeld met de Olympus. De ingang van de school is via de noodtrap.
Aandacht en tijd	Door goed klassenmanagement en kleine klassen is er meer tijd om te differentiëren waar nodig en de leerlingen de tijd en aandacht te geven die nodig is. Er wordt gewerkt met het GIP-model en instructietafels; op deze manier komt iedere niveaugroep aan de beurt.	Ondanks de kleine klassen zijn er veel niveauverschillen in elke groep en er worden gedurende het hele schooljaar nieuwe leerlingen geplaatst. Dit zorgt ervoor dat de organisatie op didactisch en pedagogisch vlak een uitdaging is. Op de nevenvestiging zijn er op dit moment maar vier groepen, waardoor het daar nog meer een uitdaging is om alle leerlingen de aandacht en tijd te geven die ze nodig hebben.
Schoolomgeving	De hoofdvestiging ligt in een rustige omgeving met veel laagbouw, groen en ruime speelgelegenheid. Hierdoor kunnen onze leerlingen veilig en ongestoord spelen. De openbare speelruimte wordt in 2018 opgeknapt. De nevenvestiging ligt in een nieuwbouwwijk met wat hogere gebouwen heeft veel water/natuur in de buurt.	De hoofdvestiging staat in een oude naoorlogse, sobere wijk. In 2018 wordt de gehele openbare ruimte om de school aangepakt wat voor overlast gaat zorgen. De kans is groot dat de nieuwe speelruimte minder groot en overzichtelijk wordt. Op de nevenvestiging zijn een aantal speelruimten rond de school gesitueerd. Hierdoor is het minder overzichtelijk en is toezicht houden moeilijker.
Leerling populatie	Op beide vestigingen zit een gemengde populatie waardoor leerlingen met verschillende culturen/feesten in aanraking komen.	Bij de leerlingen is sprake van meervoudige problematiek, waarbij er vaak een combinatie is van een lager dan gemiddelde intelligentie, een leerachterstand en een achterstand in de sociaal-emotionele ontwikkeling. Op de hoofdvestiging zitten vooral veel leerlingen die moeite hebben met taal en daarbij de Nederlandse woordenschat. Op de nevenvestiging zitten wat mondigere leerlingen die aan hun gedrag werken.
Teamfactoren	Leerkrachten werken op een goede manier samen en er is eenmaal per week een vergadering. Er wordt gestreefd om steeds meer te werken vanuit het Rijnlands model.	De verschillende vestigingen liggen ver van elkaar af, waardoor samenwerking tussen leerkrachten van beide vestigingen soms lastig is.
Leerkrachtfactoren	De leerkrachten zorgen voor een duidelijke en rustige structuur in de klas en op school en tonen veel geduld. De leerkrachten hebben veel pedagogische en didactische kennis om met leerlingen met meervoudige problematiek om te gaan.	Doordat alle leerlingen meervoudige problematiek hebben, kan er niet altijd volledig aan hen onderwijsbehoeften worden.

Wijkgerichte samenwerking	Goede samenwerking met de OKA die een goed contact heeft met de ouders van de leerlingen.	Vanwege het type onderwijs wonen niet alle leerlingen in de wijk van de school.
Mogelijkheden inzet extra ondersteuning	Er is een nauwe samenwerking met een fysiotherapeut, speltherapeut en SEMMI.	Er is weinig tot geen ruimte in de formatie voor onderwijsassistenten.
Anders		

Welke structurele voorzieningen zijn binnen de school aanwezig t.b.v. leerlingen met specifieke onderwijsbehoeften?	Op school zijn logopedisten en orthopedagogen aanwezig. Daarnaast is de schoolarts en een fysiotherapeut elke week op school.
Welke vaste ketenpartners kent de school, wanneer het gaat om leerlingen met specifieke onderwijsbehoeften?	De school werkt samen met onder andere Lijn 5, Leger des Heils, Bascule, Punt P, SEMMI en een speltherapeut.

G. Ontwikkeling en ambities

Ontwikkelpunten op gebied van de basiskwaliteit en de basisondersteuning binnen de school

Om beter aan de onderwijsbehoeften van de leerlingen te voldoen, zijn wij als school bezig om nog meer visuele ondersteuning te gebruiken en door coöperatieve werkvormen te integreren in het onderwijs. In schooljaar 2017/2018 zullen wij ook gaan werken met Leren Zichtbaar Maken en dit sluit weer aan op de visuele ondersteuning en coöperatieve werkvormen.

De rekenwerkgroep is bezig met het ontwikkelen van een rekenbeleidsplan om het rekenonderwijs naar een hoger niveau te tillen.

Beschrijving van ambities met betrekking tot passend onderwijs

Wij streven er altijd naar om steeds meer te kunnen inspelen op de verschillende onderwijsbehoeften van de leerlingen en de leerachterstanden zoveel mogelijk te beperken door alles uit de leerlingen te halen.

We hebben een goede relatie met andere sbo-scholen, maar ons streven is om deze banden te versterken door nog meer samen te gaan werken.

Verder hebben wij als ambitie om alle punten uit het inspectierapport die nu een 'voldoende' hebben, zodanig te ontwikkelen dat ze volgende keer als 'goed' worden beoordeeld.

Vertaling van ontwikkelpunten en ambities naar schoolplan en jaarplanning – korte aanduiding / verwijzing / evt. link naar schoolplan/jaarplan

In het jaarplan zijn de ambities van de school opgesteld in de vorm van doelen. Naast de ontwikkelpunten die al eerder in dit plan beschreven staan, gaan wij ook werken aan onderstaande punten.

- Er zal verder gekeken worden welke leerkrachten gebruik willen maken van het professionaliseringsbudget om hun kennis verder uit te breiden.
- Er wordt een ICT beleidsplan ontworpen waarin een ICT leerlijn beschreven zal worden.
- Oudercontacten worden verbeterd door middel van digitale inzet van bijvoorbeeld Parro.
- Op de hoofdvestiging zal het pestprotocol verder ontwikkeld worden.

H. Grenzen aan het onderwijs

Beschrijving van de grenzen van de school, daar waar het gaat om de realisatie van passend onderwijs. Duiding, beargumentering, alternatieven.

Wij hechten veel waarde aan een veilige schoolomgeving en vinden het belangrijk dat alle leerlingen zich goed voelen op school. Leerlingen met externaliserende gedragsproblemen kunnen ervoor zorgen dat we een veilig schoolklimaat niet kunnen waarborgen. Als leerlingen deze gedragsproblemen vertonen en geen vooruitgang tonen, kunnen wij niet aan de onderwijsbehoeften voldoen die deze leerlingen nodig hebben.

De leerlingen op onze school hebben een leerachterstand, maar het komt soms voor dat een leerling één-op-één begeleiding nodig heeft vanwege een zodanige grote achterstand en een verstandelijke beperking. Op het moment dat een leerling zeer gering vooruitkomt en langdurig één-op-één begeleiding nodig heeft, zorgt dit ervoor dat er minder tijd beschikbaar is voor de andere leerlingen in de groep. Wij beschikken over onvoldoende expertise en mankracht om deze leerlingen op een goede manier te kunnen begeleiden.

Andere leerlingen die wij niet het geschikte onderwijs kunnen bieden zijn leerlingen die dagelijks medische hulp nodig hebben en leerlingen die een dusdanige lichamelijke beperking hebben waarvoor de faciliteiten van het gebouw ontoereikend zijn. Leerlingen die wij geen passend onderwijs kunnen bieden, zullen wij doorverwijzen naar een geschikte vorm van speciaal onderwijs.